बालमोदिनी

न दण्डयति भगवान्

◆ (सं) प्रतिमा, बेङ्गलूरु

कश्चन गुरुः कदाचित् बोधनावसरे अवदत् - ''स्वर्गनरकलोकौ न स्तः । अस्माभिः कृतस्य उत्तमकार्यस्य फलम् एव स्वर्गः । दुष्टकार्यस्य फलं भवति नरकः'' इति ।

तदा कश्चन भक्तः उत्थाय अपृच्छत् - ''आर्य, पापिजनान् भगवान् नरके पातयति इत्येतत् किम् असत्यम् ?'' इति ।

''स्वर्गनरकादिकम् अस्माकं कल्पनामात्रम् । तत् उभयम् अपि अस्माकं जीवने एव अस्ति । भगवान् तु कमपि नरके न पातयति'' इति अवदत् गुरुः ।

''कथं सम्भवेत् एतत् । भगवान् पापिनः नरके पातयेत् एव'' - वादस्वरेण अवदत् सः भक्तः ।

क्षणं विचिन्त्य गुरुः अपृच्छत् - ''एषु दिनेषु पुत्रविषये महती चिन्ता अस्ति भवतः इति श्रूयते । किं तत् सत्यम् ?'' इति ।

भक्तः आश्चर्येण चिन्तया च गुरोः मुखम् अपश्यत् । गुरुः पुनरपि अवदत् - ''भवत्पुत्रः मद्यपानं कुर्वन् मद्यस्य दासः अभवत् इति मया श्रुतम् । द्वित्रदिनेभ्यः पूर्वं कोलाहलं कृत्वा सः कारागृहम् अपि गतवान् इति श्रूयते । एतेन भवतः मनः दूयमानं स्यात् खलु ?'' इति ।

भक्तस्य मुखं म्लानं जातम् । सः दुःखेन अवदत् - ''सर्वं मम दौर्भाग्यस्य फलम् । मम पत्नी प्रतिदिनम् अपि रोदिति गृहे । किमहं करवाणि ?'' इति ।

''एतस्य परिहाराय अहं कञ्चित् उपायं सूचयानि किम् ?'' इति गुरुः अपृच्छत् ।

''कृपया मार्गदर्शनं क्रियताम्'' इति त्वरया अवदत् शिष्यः ।

''कदाचित् भवान् स्वपुत्रं ग्रामात् बहिः अरण्यप्रदेशं प्रति नयतु । तत्र पुत्रस्य पादौ बद्ध्वा नेत्रयोरपि बन्धनं विधाय शुष्ककाष्ठानि सङ्गृह्य अग्निं ज्वालयित्वा पुत्रम् उन्नीय अग्नौ स्थापयतु । गृहं प्रति आगत्य निश्चिन्ततया निद्रां करोतु । ततः भवतः समस्या परिहृता भवेत्'' इति ।

शिष्यः दिग्भ्रान्तः सन् - ''अहो, कीदृशं तुच्छं मार्गदर्शनम् एतत् !!'' इति सखेदम् अवदत् ।
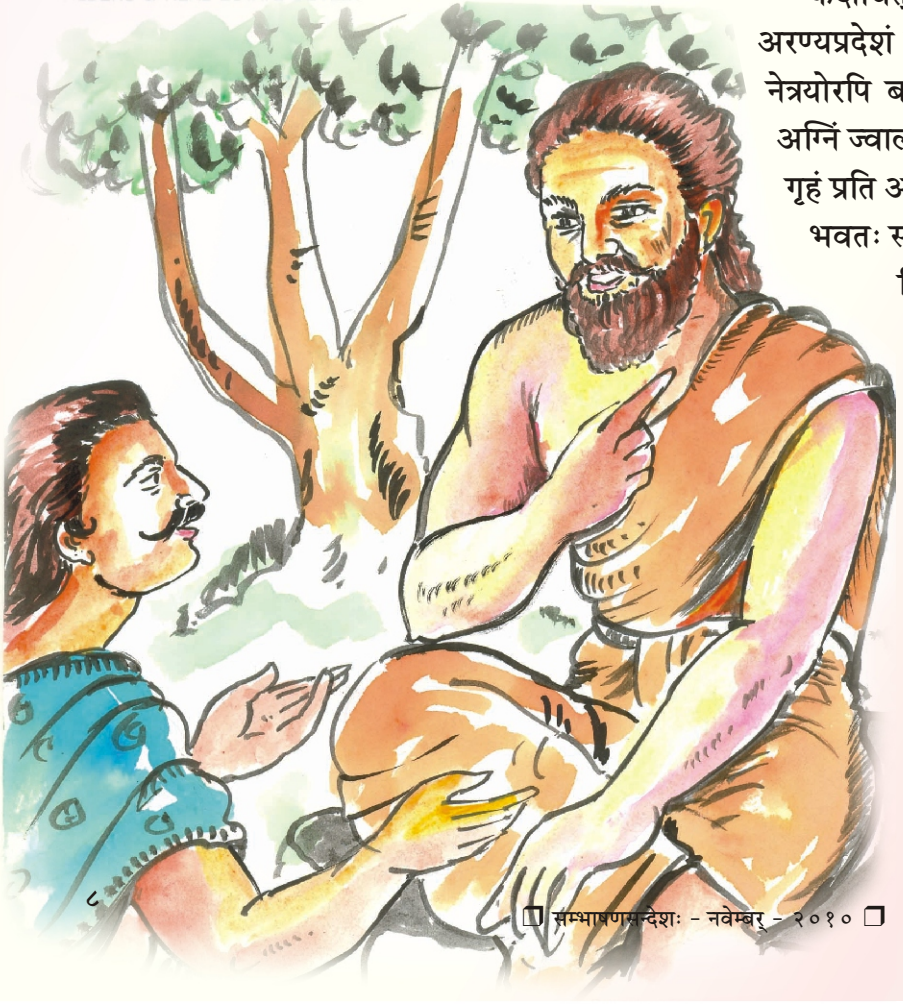
तदा गुरुः अवदत् - ''भवतः पुत्रः महान्तं दोषं कृतवान् । तथापि तं दण्डयितुं भवान् न सिद्धः । एवमेव अस्माकं जनकः भगवान् अपि । प्रेममयः करुणामयः च सः अस्मान् कदापि नरके न पातयेत्'' इति ।